

prima instanță – (Judecătoria Centru mun. Chișinău) Gh. Stratulat
instanța de apel – (Curtea de Apel Chișinău) M.Guzun, I. Cotruța, N. Simciuc

ÎNCHEIERE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Apărării,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Gorgan Igor
împotriva Ministerului Apărării privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 prin care s-au
respins apelurile declarate de Gorgan Igor și Ministerul Apărării și s-a menținut
hotărârea judecătorei Centru mun. Chișinău din 24 august 2016,

c o n s t a t ă :

La 25 februarie 2016 Gorgan Igor s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Apărării solicitând anularea ordinului emis de
Ministerul Apărării, Anatolie Șalaru nr.42 din 28 ianuarie 2016 cu privire la
cazurile de depășire a atribuțiilor de serviciu și încasarea prejudiciului moral în
mărime de 50000 lei.

În motivarea acțiunii a reiterat că, prin decretul Președintelui Republicii
Moldova nr.773-VII din 19 august 2013 a fost numit în funcția de șef al Marelui
Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale.

Ulterior, prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1316-VII din 25
august 2014 i s-a acordat gradul de militar suprem de general de brigadă.

Relevă reclamantul că, șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale,
comandant al Armatei Naționale este din oficiu și membru al Comandamentului
Suprem al Forțelor Armate, comandant al Marelui Stat Major al Forțelor Armate,
adică la același nivel cu Ministerul Apărării.

În timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, la 28 ianuarie 2016 Ministrul
Apărării, Anatolie Șalaru a emis ordinul cu privire la cazurile de depășire a
atribuțiilor de serviciu, menționând că la 31 decembrie 2015 folosindu-se în mod
fraudulos de atribuțiile sale de serviciu, Șeful Marelui Stat Major al Armatei
Naționale, comandant al Armatei Naționale, general de brigadă Igor Gorgan, s-a

adresat organelor de conducere supremă a Republicii Moldova nefiind delegat cu asemenea atribuții de către Ministerul Apărării și ca urmare i-a aplicat sancțiunea disciplinară, muștrare aspră.

Relatează reclamantul că, Ministrul Apărării nu are competență de sancționare disciplinară a șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale, dat fiind faptul că tot el din oficiu este și membru al Comandamentului Suprem al Forțelor Armate, iar atribuțiile de sancționare îi aparțin în exclusivitate Președintelui Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate și nicidecum Ministrului Apărării.

Totodată susține Gorgan Igor că, a fost victima unor presiuni psihologice și retrăiri sufletești enorme. Emiterea ordinului de sancționare disciplinară în privința sa nu doar a amplificat presiuni și retrăiri, dar a avut de suferit și atât imaginea Armatei Naționale cât și a sa personală, din care motiv a evaluat cuantumul prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

În drept acțiunea a fost întemeiată în baza prevederilor art. art.25 alin.1), 2), 30 alin. 2), 34 alin. 1), 4) din Legea cu privire la apărarea națională nr. 345 din 25 iulie 2003, art. art. 31 alin.2) lit.c) e), 35 alin.2) lit. b), d) din Legea nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor, art. art. 15, 16 alin.2) din Legea cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare nr.52-XVI din 02 martie 2007, art. 1422, 1423 din Codul civil.

Prin hotărârea judecătoreii Centru, mun. Chișinău din 24 august 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Gorgan Igor.

S-a anulat ordinului Ministerului Apărării, emis de ministrul Anatolie Șalaru nr.42 din 28 ianuarie 2016 cu privire la cazurile de depășire a atribuțiilor de serviciu, prin care i s-a aplicat muștrare aspră Șefului Marelui Stat Major al Armatei naționale, comandant al Armatei Naționale general de brigadă, Gorgan Igor.

Pretenția privind încasare prejudiciului moral s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că emitentul ordinului nr.42 din 28 ianuarie 2016 cu privire la cazurile de depășire a atribuțiilor de serviciu este Ministerul Apărării, o altă autoritate decât cea căreia i s-a atribuit competența de angajare și astfel actul administrativ contestat a fost emis contrar atribuțiilor Ministrului Apărării.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Ministerul Apărării la 26 august 2016 a declarat apel nemotivat, ulterior la 19 septembrie 2016 a depus apel motivat, solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii judecătoreii Centru, mun. Chișinău din 24 august 2016 și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Gorgan Igor să fie respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 s-au respins apelurile declarte de Gorgan Igor și Ministerul Apărării și s-a menținut hotărârea judecătoreii Centru, mun. Chișinău din 24 august 2016.

La 19 iunie 2017 Ministerul Apărării a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului și casarea hotărârii judecătoreii Centru, mun. Chișinău din 24 august 2016 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 și emiterea

unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Gorgan Igor.

Recurentul a depus cerere de recurs în temeiul art. 432, alin. (2), lit.a) Codul de procedură civilă, care statuează expres că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, hotărârile instanțelor investite cu judecare fondului sânt neîntemeiate, la formularea soluției în coraport cu circumstanțele pricinii au aplicat eronat prevederile normative aplicabile speței și respectiv au ignorat aplicarea prevederilor art.15 din Regulamentul disciplinei militare și precum au aplicat eronat și analogia Codului muncii.

Menționează recurentul că, instanțele ierarhic inferioare au evitat să dea o apreciere corespunzătoare argumentelor și temeiurilor de drept invocate de către Ministerul Apărării.

Din motiv că Gorgan Igor a încălcat legislația în vigoare și anume pct.20 din Regulamentul serviciului interior al Forțelor Armate, pct.12 din Regulamentul Marelui Stat Major al Armatei Naționale și pct.13 din Regulamentul Ministerului Apărării a fost sancționat disciplinar.

Mai relevă că ordinul emis de Ministerul Apărării este legal, dat fiind faptul că Gorgan Igor s-a adresat către Guvernul Republicii Moldova și președintele țării, iar adresările efectuate au avut loc fără informarea și coordonarea cu Ministerul Apărării și cu încălcarea competențelor ce-i revin. Faptul adresării către conducerea țării, evitând nemijlocit șeful, atentează la principiul de bază al construcției Forțelor Armate, implicit al principiului conducerii unice.

La 28 iulie 2017, Gorgan Igor prin intermediul avocatului Roșca Ivan a depus referință la recursul declarat de Ministerul Apărării, menționând că instanțele ierarhic inferioare au elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, le-au dat o interpretare corectă și obiectivă.

Solicită de a fi declarat inadmisibil recursul înaintat de Ministerul Apărării.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 28 martie 2017.

Potrivit scrisorii de comunicare copia deciziei a fost expediată părților la 20 mai 2017 (f.d.105), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către părți.

Potrivit prevederilor art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost depusă la 19 iunie 2017, respectiv recursul se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea

despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

În cererea de recurs nu se indică o încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanțele ierarhic inferioare de judecată s-au pronunțat.

De asemenea se reține că, dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Suplimentar, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

Conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Ministerul Apărării nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ministerul Apărării.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari